

اعمال ماه مبارک رجب

فضیلت و اعمال ماه مبارک رجب

ماه رجب و ماه شعبان و ماه رمضان شرافت زیادی دارند و در فضیلت آنها روایات بسیاری وارد شده است. از حضرت رسول (صلي الله عليه و آله) روایت شده که: ماه رجب ماه بزرگ خدا است و ماهی در حرمت و فضیلت به آن نمی‌رسد و ننگیدن با کافران در ماه حرام است و رجب ماه خدا است و شعبان ماه من است و ماه رمضان ماه امت من است کسی که یک روز از ماه رجب را روزه گیرد، موجب خشنودی خدای بزرگ می‌گردد و غضب الهی از او دور می‌گردد و دري از درهاي جهنم بر روي او بسته گردد.

از حضرت موسی (لیهما السلام) روایت شده است که: هر کس یک روز از ماه رجب را روزه بگیرد، آتش جهنم یک سال، از او دور شود و هر کس سه روز از آن را روزه بگیرد بهشت بر او واجب می‌گردد.

و چنین فرمود که: رجب نام نهري است در بهشت که از شیدتر و از غسل بر است. کس یک روز از رجب را روزه بگیرد البته از آن نهر .

از امام صادق (یه السلام) روایت است که حضرت رسول اکرم (الله علیه و آله) فرمود که: ماه رجب ماه استغفار امت من است پس در این ماه بسیار طلب آمرزش کنید که خدا آمرزنده و مهربان است و رجب را "أصب" ویند زیرا که رحمت خدا در این ماه بر امت من بسیار ریخته می‌شود **پس بسیار بگوئید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ»**

ابن بویه از سالم روایت کرده است که گفت: در اواخر ماه رجب که چند روز از آن مانده بود، خدمت امام صادق (السلام) رسیدم. وقتی نظر مبارک آن حضرت بر من افتاد فرمود که آیا در این ماه روزه گرفته‌ای؟ گفتم نه والله ای فرزند رسول خدا. فرمود که آنقدر ثواب از تو فوت شده است که قدر آن را به غیر از خدا کسی نمی‌داند به درستی که این ماهی است که خدا آن را بر ماه‌های دیگر فضیلت داده و حرمت آن را عظیم نموده و گرامی داشتن روزه دار را در این ماه بر خود واجب گردانده است.

تم یابن رسول الله اگر در باقیمانده این ماه روزه بدارم آیا به بعضی از ثواب روزه‌داران آن نائل می‌گردم؟ فرمود: ای سالم هر یک روز از آخر این ماه را روزه بدارد خدا او را ایمن گرداند از شدت سکرات مرگ و از هول بعد از مرگ و از عذاب قبر و کس دو روز از آخر این ماه را روزه بگیرد از صراط به آسانی بگذرد و هر کس سه روز از آخر این ماه را روزه گیرد ایمن گردد از ترس بزرگ روز قیامت و از شدت‌ها و هول‌های آن روز و برات بی‌زاري از آتش جهنم به او عطا کنند. و بدان که برای روزه ماه رجب فضیلت بسیار وارد شده است و روایت شده که اگر شخصی قادر بر آن نباشد **هر روز صد مرتبه این تسبیحات را بخواند تا ثواب روزه آن را دریابد: سُبْحَانَ إِلَهِ الْجَلِيلِ سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ سُبْحَانَ الْأَكْرَمِ سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ الْعِزُّ وَهُوَ لَهُ أَهْلٌ.**

اعمال مشترک ماه مبارک رجب

اینها اعمالی است که انجام دادن آنها متعلق به همه ماه است و اختصاصی به روز معینی ندارد و آن چند مورد است :

۱- در تمام ایام ماه رجب دعای ذیل را که روایت شده امام زین العابدین (علیه السلام) در حجر در غره خواندند، خوانده شود:

"يا مَنْ يَمْلِكُ حَوَائِجَ السَّائِلِينَ وَ يَعْلَمُ ضَمِيرَ الصَّامِتِينَ لِكُلِّ مَسْأَلَةٍ مِنْكَ سَمِعُ حَاضِرٌ وَ جَوَابُ عَتِيدِ اللّٰهُمَّ وَ مَوَاعِيدِكَ الصَّادِقَةَ وَ اِيَادِكَ الْفَاضِلَةَ وَ رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةَ فَاسْأَلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَنْ تَقْضِيَ حَوَائِجِي لِلدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ اِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ".

- دعایی را که از امام صادق (به السلام) روایت شده، خوانده شود :

«خَابَ الْوَأْفِدُونَ عَلَيَّ غَيْرَكَ وَ خَسِرَ الْمُتَعَرِّضُونَ إِلَّا لَكَ وَ ضَاعَ الْمَلْمُومُونَ إِلَّا بِكَ وَ أَجْدَبَ الْمُنتَجِعُونَ إِلَّا مَنْ انْتَجَعَ فَضْلَكَ بَابِكَ مَقْتَرٌ لِلرَّاعِغِينَ وَ خَيْرِكَ مَبْدُولٌ لِلطَّالِبِينَ وَ فَضْلَكَ مَبَاحٌ لِلسَّائِلِينَ وَ نَيْلُكَ مَبَاحٌ لِلْأَمْلِينَ وَ رِزْقُكَ مَبْسُوطٌ لِمَنْ عَصَاكَ وَ جَلْمُكَ مُعْتَرِضٌ لِمَنْ اَدَّتْكَ الْإِحْسَانُ إِلَى الْمُسِيئِينَ وَ سَبِيلُكَ الْإِبْتِغَاءُ عَلَيَّ الْمُعْتَدِينَ اللّٰهُمَّ فَاهْدِنِي هُدَى الْمُهَارِزُفْنِيِّ اجْتِهَادِ الْمُجْتَهِدِينَ وَ لَا تَجْعَلْنِي مِنَ الْغَافِلِينَ الْمُبْعَدِينَ وَ اغْفِرْ لِي يَوْمَ الدِّينِ».

- از امام صادق (به السلام) روایت شده که در ماه رجب این خوانده شود:

«اللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ صَبْرَ الشَّاكِرِينَ لَكَ وَ عَمَلَ الْخَائِفِينَ مِنْكَ وَ يَقِينَ الْعَابِدِينَ لَكَ اللّٰهُمَّ اَنْتَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَ اَنَا عَبْدُكَ الْبَائِسُ الْفَقِيرُ اَنْتَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ وَ اَنَا الْعَبْدُ الذَّلِيلُ اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اَمْنُنْ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ فَقْرِي وَ بِحِلْمِكَ عَلَيَّ هُلْيِي وَ بِقُوَّتِكَ عَلَيَّ ضَعْفِي يَا قَوِيَّ يَا عَزِيزُ اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْاَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ وَ اَكْفِنِي مَا اَهْمَنِي مِنْ اَمْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ».

قابل توجه است که ادعیه دبی نیز برای این ماه عزیز ذکر شده است که می‌توانید به مفاتیح الجنان مبحث اعمال ماه رجب رجوع

- از حضرت رسول اکرم (صلي الله عليه و آله) روایت شده که هر کس در ماه رجب صد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ» (و آن را به صدقه ختم فرماید حق تعالی برای او به رحمت و مغفرت و کسی که چهار صد بنویسد برای او اجر صد شه

۵- از نبی مکرم اسلام روا است: کسی که در ماه رجب هزار مرتبه " لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ" گوید خداوند عز و جل برای او صد هزار حسنه عطا کند و برای او صد شهر در بهشت بنا فرما .

۶- روایت است کسی که در رجب در صبح هفتاد مرتبه و در شب نیز هفتاد مرتبه بگوید: "أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ" پس از اتمام ذکر، دست‌ها را بلند کند و بگوید: "اللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي وَ تَبَّ عَلَيَّ" اگر در ماه رجب بمیرد خدا از او راضی باشد و به برکت ماه رجب، آتش او را مس نکند .

۷- در کل این ماه هزار مرتبه ذکر: "أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَ الْاَثَامِ" گفته شود؛ تا خداوند رحمان او را بیامزد.

۸- سید بن طاووس در اقبال از حضرت رسول اکرم (صلي الله عليه و آله) بسیاری برای خواندن سوره قل هو الله أحد نقل کرده است که ده هزار مرتبه یا هزار مرتبه یا صد مرتبه در این ماه تلاوت شود. و نیز روایت کرده که هر کس در روز جمعه ماه رجب صد مرتبه سوره قل هو الله أحد را بخواند برای او در قیامت نوری شود که او را به بهشت بکشاند .

- سید بن طاووس از حضرت رسول اکرم (صلي الله عليه و آله) روایت کرده که: هر کس در روز جمعه ماه رجب، مابین نماز ظهر و عصر، چهار رکعت نماز بگزارد و در هر رکعت حمد یک مرتبه و آیه الكرسي هفت مرتبه و قل هو الله أحد پنج مرتبه بخواند، و ده مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ أَسْأَلُهُ تَوْبَةً» «حق تعالی برای او از روزی که این نماز را گزارده تا روزی که بمیرد هر روز هزار حسنه به او عطا فرماید، و او را به هر آیه‌ای که خوانده شهری در بهشت از یاقوت سرخ و به هر حرفی قصری در بهشت از ذرّ سفید دهد و تزو ماید او را حورالعین و از او راضی شود.

۱۰- سه روز از این ماه را که پنجشنبه و جمعه و شنبه باشد روزه گرفته شود. زیرا که روایت شده هر کس در یکی از ماه‌های حرام، این سه روز را روزه بدارد حق تعالی برای او ثواب نهصد سال عبادت بنو .

- از حضرت رسول اکرم (الله عليه و آله) روایت شده است که: هر کس در شب از شب‌های ماه رجب ده رکعت نماز به این نحو که در هر رکعت حمد و قل یا ایها الکافرون یک مرتبه و توحید سه مرتبه بخواند، خداوند گناهان او را می‌آمرزد .

اعمال شب و روز اول ماه رجب

شب اول

۱ - ب شریفی است و در آن چند عمل وارد شده است .

- وقتی هلال ماه دیده شد فرد بگو :

اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ .

و از حضرت رسول صلي الله عليه و آله منقول است که چون هلال رجب را می‌دید می‌گفت: اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَ شَعْبَانَ وَ بَلِّغْنَا شَهْرَ رَمَضَانَ وَ أَعِنَّا عَلَى الصِّيَامِ وَ الْقِيَامِ وَ حِفْظِ اللِّسَانِ وَ غَضِّ البَصَرِ وَ لَا تَجْعَلْ حَظَّنَا مِنْهُ الْجُوعَ وَ الْعَطَشَ .

حضرت رسول اکرم (صلي الله عليه و آله) فرموده‌اند: هر کس ماه رجب را درک کند و اول و وسط و آخر آن ماه را غسل نماید، از گناهان خود پاک می‌شود مانند روزی که از مادر متولد شده است .

- زیارت امام حس به السلام .

۴- بعد از نماز مغرب بیست رکعت، ۱ تا دو رکعتی نماز گزارده شود. تا خود، اهل، مال و اولادش محفوظ بماند و از عذاب قبر در پناه باشد.

۵- بعد از نماز عشاء دو رکعت نماز گزارده شود بد :

در رکعت اول حمد و ألم نشرح یک مرتبه و توحید سه مرتبه و در رکعت دوم حمد و ألم نشرح و توحید و معوذتین خوانده شود و پس از سلام، سی مرتبه لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بگوید و سی مرتبه صلوات بفرستد تا حق تعالی گناهان او را بیامرزد مانند روزی که از مادر متولد شده است .

روز اول رجب

این روز، روز شریفی است و برای آن چند عمل ذکر شده است :

۱- روزه .

روایت شده که حضرت نوح (بیه السلام) در این روز به کشتی سوار شد و به کسانی که همراه او بودند امر فرمود روزه بگیرند که هر کس این روز را روزه بگیرد، آتش جهنم یک سال از او دور شود.

- زیارت امام حسد لیه السلام .

از امام جعفر صادق (بیه السلام) روایت شده است که: هر کس امام حسد (بیه السلام) را در روز اول رجب زیارت کند، خداوند او را بیامرزد. البته قابل ذکر است که زیارت از راه دور هم مورد قبول است ان شاء الله.

لیلة الرغائب (شب آرزوها)

از جمله شبهای بزرگ و با عظمت ماه رجب شب جمعه اول این ماه است. معروف به لیلة الرغائب، اعمالی که در آن شب ذکر به واسطه آن برکات و پاداش فراوان بر انسان سرازیر شود. رغائب جمع رغیبه است به معنی «امر مرغوب فیه عکاء کث» یعنی شبی که در آن عطاها و مواهب فراوان بدست می آید در حد است شب جمعه اول این ماه احیاء و بیداری و زیلت ویژه دارد و موجب نجات لایای ارزشمند حضرت پروردگار است، در حدیث است که رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: ملائکه این شب را به این نام نهادند و محدثان در کتاب دعا نمازی با کمال در آن شب ذکر کرده اند که پروردگار (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: هر کس این نماز را در شب انجام دهد ثواب این نماز به نیکوترین صورت با روی خندان و درخشان و با زبانی فصیح در شب اول قبر در حضور این فرد ظاهر شود و به او دوستی می دهد که از هر شدت و سختی نجات یابد، نمازگزار می گوید: تو که من تاکنون چند مرتبه از جلوه ای بدیدم و سخن برین تر از کلام تو نشنیده ام و بویی بهتر از بوی وئیدم در پاسخ بگویند: من همان نماز لیلة الرغائبم که شما انجام دادی. امشب آمده ام نزدت باشم تا حق را ادا کنم و مونس تنها تو باشم و وحشت را از تو بردارم و چون در صورت دمیده شود من در عرصه قیامت بر سر تو خواهم افکند پس خوشحال باش که خیر از تو معدوم نخواهد شد .

ک نیت اعمال لیلة الرغائب

روز پنجشنبه اول آن ماه روزه گرفته شود. چون شب جمعه شد مابین نماز مغرب و عشاء دوازده رکعت نماز اقامه شود که هر دو رکعت به اسلام ختم می شود و در هر رکعت یک مرتبه سوره حمد، سه مرتبه سوره قدر، دوازده مرتبه سوره توحید خوانده شود. و چون دوازده رکعت به اتمام رسید، هفتاد بار ذکر "اللهم علی محمد النبی الام و علی آله" گفته شود. پس از آن در سجده هفتاد بار ذکر "سبوح قدوس رب الملائکه والروح" گفته شود. پس از سر برداشتن از سجده، هفتاد بار ذکر "رب اغفر وارحم و تجاوز عما تعلم انک انت العلی الاعظم" گفته شود. دوباره به سجده رفته و هفتاد مرتبه ذکر "سبوح قدوس رب الملائکه والروح" گفته شود. در اینجا می توان حاجت خود را از خدای متعال درخواست نمود. ان شاء الله به استجابت می رسد

سیزدهم ماه رجب و اعمال اعتکاف

از ه فضیلت ماه رجب آن است که ایام البیض در آن واقع شده ، روز سیزدهم و چهاردهم و پانزدهم و اعتکاف برای خدا و روزه داری، در آموزه بی دنی بر آن تأکید و سفارش شده است. و نیز ولادت حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) در روز سیزدهم همین ماه واقع شده.

اعمال ام داوود

یکی از عبادتها و دعاهاى معروف که در ماه رجب به انجام آن تأکید شده، اعمال ام داوود است. در کتب حدیث نقل شده، جوانی در عراق که اهل معرفت بود به دست منصور دوانیقی به مدت طولانی در زندان او گرفتار شده بود که نامش داوود بود. مادرش تاب و توان خود را در فراق پسر از دست داده بود، روزی به خدمت امام صادق(علیه السلام) رفت و داستان را نقل کرد و از آن حضرت چاره نمود. حضرت فرمود آیا می دانی این ماه، ماه رجب است و دعا در آن زود به اکتاب می رسد آنچه را که می گویم دقیقاً انجام ده تا فرزندت از زندان رها شود.

ابتدا سه روز، سیزدهم، چهاردهم و پانزدهم رجب را روزه بدار و روز پانزدهم هنگام ظهر غسل کن و ۸ رکعت نماز به جا بیاور. (کیفیت نماز در مفاتیح الجنان ذکر شده به آن مراجعه کن). همین که نماز را خواند پس از مدت کمی پسرش آزاد شد پس از آن ام داوود خدمت امام صادق (علیه السلام) رسید و پس از عرض سلام خبر رهایی پسرش را به او رساند. امام صادق(علیه السلام) فرمود: منصور دوانقی در یک شبها جدم علی بن ابی طالب (علیه السلام) را در خواب دید که به او هشدار داد: هرچه زودتر فرزندم داوود را آزاد کن و گرنه تو را در آتش می اندازم. منصور هنگامی که آتش را در مقابل خود دید دستور داد که داوود را آزاد کنند.

بیست و هفتم ماه رجب

روز بیست و هفتم ماه رجب روز مبعوث شدن پیامبر اسلام(صلی الله علیه و آله و سلم) به رسالت و پیامبری است و روزه گرفتن در این روز مستحب و ثواب ویژه دارد برای هر کدام از این شبها اعمال مخصوص ذکر شده است